

Základní škola praktická Halenkov

VY_32_INOVACE_01_01_17

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – ROZMANITOSTI PŘÍRODY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.3185
Klíčová aktivita	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Zařazení učiva v rámci ŠVP	1. – 5. r. ZŠPr 4. – 10. r. ZŠS
Ověřeno	18. 6. 2012 / zapsáno do TK/
Název DUMu	Jablečná záplava
Anotace	Pracovní list „Jablečná záplava“ se řadí k učebnímu bloku „Roční období - Podzim“. Na příkladu jablek se děti dozví, k čemu všemu je možné ovoce pěstované využít a jak je možné ovoce skladovat. Dále bude vysvětlen princip růstu plodu – od poupěte přes květ, který je nutné opylovat, až po samotný zralý plod.
Autor	Mgr. Jana Hrňová
Očekávaný výstup	Ověření a upevnění vědomostí o přírodě
Druh učebního materiálu	Pracovní list s vyprávěním
Použitý zdroj	Viz s. 9 - 11

Jablečná záplava

Jedno odpoledne vzal tatínek děti na zahradu. „Budete mi pomáhat,“ řekl jim.

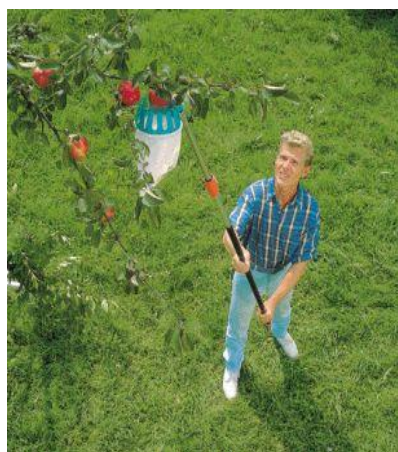
Pavlík s Aničkou dostali každý svůj košík a šli za tatínkem. Zavedl je až k jabloním, kde děti zůstaly s úžasem stát. Všechny stromy byly úplně obsypané jablíčky! A jedno se červenalo více než druhé, jako by se jablíčka předháněla, které bude hezčí a šťavnatější.

1. Jabloň

Nakresli strom s červenými jablíčky(na PL)

„Musíme je sklidit,“ pověděl tatínek. Děti tedy začaly pobíhat kolem stromů a trhat ta jablíčka, na která dosáhla. Tatínek si pak přinesl žebřík a trhal jablka, která rostla výše v koruně.

Nakresli tatínka na žebříku (na PL)

2. Tatínek si pomáhal i česačem ovoce

Děti měly košíky brzo plné, a tak je musely přesypat do bedýnky. Když už se vršila jedna bedýnka k druhé, zeptala se Anička: „A tati, jak se na stromech vůbec vzalo tolik jablíček? A proč jsou tak červená jenom teď na podzim?“

„To máš tak, Aničko. V zimě stromek odpočívá. Na jaře se ale začne probouzet a začnou mu růst první listy a poupata. To jsou takové malé kuličky, ze kterých pak vyroste květ. Vzpomínáte si ještě, jak nám na jaře celá zahrada najednou rozkvetla?“

3. Jabloň na jaře

Anička horlivě přikývla. Tehdy pobíhala od jednoho stromku ke druhému a ke každému květu čichala, jak krásně voní.

4.

5.

6.

7.

Květy jabloně

„Tak si určitě vzpomínáš také na to, že nám tu létala spousta včel. Ty květy opylovaly, takže z nich mohla vyrůst malinkatá jablíčka.“

8.

9.

Opylování

Přes léto se jablíčka postupně zvětšovala a měnila svou barvu. Nejprve byla zelená, ale jak dozrávala, tak zčervenala. A my je teď můžeme otrhat a sníst.“

„Tolik jablíček nemůžeme ani sníst!“ zvolal Pavlík, když dosypával už čtvrtou bedýnku a na stromech se to stále červenalo.

Nakresli tolik bedýnek, kolik jich Pavlík naplnil

„Však maminka už si poradí,“ usmál se tatínek.

Děti se nemohly dočkat, až jablíčka mamince přinesou. Ta když pak viděla, kolik bedýnek jablek děti s tatínkem přinesly, spráskla ruce a řekla: „To tu máme hotovou jablečnou záplavu! To mi budete muset pomoci, děti.“

A tak Pavlík s Aničkou pomáhali. Některá jablíčka vylisovali a měli z nich moc dobrou šťávu. Tatínek jim pověděl, že se této šťáve říká mošt.

10. Mošt

Jiná jablíčka nastrouhali a maminka z nich upekla koláče. Po celé kuchyni to jenom vonělo.

11.

Autor: anicka

toprecepty.cz

12.

vareni.cz

Jablečné koláče

13. Uvařila i dobrý jablečný čaj

vareni.cz

Z některých jablíček maminka udělala kompot a zavařila je.

Autor: sidersa

toprecepty.cz

14. Jablečný kompot

Nakresli několik zavařovacích sklenic s jablky

Další jablíčka pak nakrájeli a dali je sušit.

15. Sušárna

16. Líska s jablky

„V zimě z nich budeme mít křížaly,“ řekla maminka.

„Co jsou to křížaly?“ zeptal se Pavlík.

„To jsou sušená jablíčka,“ odpověděla mu maminka a přinesla pytlík křížal, které nasušili loni. Anička se moc divila tomu, jak jsou křížaly malinké a scvrklé. Nedovedla si představit, že kousky jablíček, které nakrájeli, budou taky takto malé.

„V jablíčku je totiž spousta vody,“ vysvětloval tatínek. „Když dáme nakrájená jablka vysušit, scvrknou se, ale to dobré v nich zůstane.“

17. Křížaly

Když se všim skončili, byl už večer. Na zahradě jim ale ještě pořád zůstala spousta bedýnek plných jablek.

„Co s nimi budeme dělat?“ ptal se Pavlík.

„Odneseme je do sklepa,“ řekl tatínek.

„A proč do sklepa?“

„Aby se nám jablka nezkazila. Víš, že když si někdy jablíčko zapomeneš dlouho na stole, tak shnije. To proto, že je mu teplo. Když ale jablka odneseme do sklepa, budou v chladu a nebude na ně svítit sluníčko. Pak nám vydrží déle a budeš je moc jíst i na jaře. To, co máme, nám musí vydržet celý rok, další úroda bude zase až na podzim!“

A tak děti pomohly tatínkovi odnést jablka do sklepa, kam si na ně mohly chodit po celý rok.

18.

19.

20.

Letošní sklizeň

Úkoly:

Zde vypracuj úkoly z příběhu:

Odpověz:

Jíte jablíčka?

Co děláte doma z jablíček?

A co z jiného ovoce?

Máte doma ovocné stromy?

Co je to? Nakresli:

Na jaře nás obveselí,
v létě schová,
na podzim nás obživí,
v zimě zahřeje.

Co se nečeše hřebenem,
ale rukou?

Bílé kvete, zelené visí,
červené spadne.

Zdroje obrazového materiálu:

1. Jabloň

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Rosaceae Malus pumila Malus pumila Var domestica Apples Fuji.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Rosaceae_Malus_pumila_Malus_pumila_Var_domestica_Apples_Fuji.jpg)

2. Česač ovoce

<http://www.profizahrada.cz/a/cz/7069-gardena-cesac-ovoce/>

3. Jabloň na jaře

<http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20jablo%C5%88&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=12&ref=http%3A//search.seznam.cz/%3Fq%3Dfotografie%2Bjablo%25C5%2588%26sId%3DbsJPYuB1ALivpWRTVhyq%26aq%3D1%26oq%3Dfotografie%2Bjablo%25C5%2588%26sourceid%3Dtop%26thru%3D&resID=23dx5I3W8V57HLIVWzQAp6Q8pohK6UuOzqSzMFQbpY&imgURL=http%3A//www.kopecek.pionyr.cz/nauc/drevo/jablon.jpg&pageURL=http%3A//www.kopecek.pionyr.cz/nauc/drevo/jablon.htm&imgX=600&imgY=450&imgSize=63&thURL=http%3A//media3.picsearch.com/is%3F23dx5I3W8V57HLIVWzQAp6Q8pohK6UuOzqSzMFQbpY&thX=128&thY=96&qNoSite=fotografie%2Bjablo%C5%88&siteWWW=&sId=gdV3C8oWwPAWpWxSY00u>

4., 5., 6. Květy jabloně

<http://www.obrazky.cz/?q=fotografie%20jablo%C5%88&fulltext&from=19>

7. Květy jabloně

http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20jablo%C5%88&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=17&ref=http%3A//search.seznam.cz/%3Fq%3Dfotografie%2Bjablo%25C5%2588%26sId%3DbsJPYuB1ALivpWRTVhyq%26aq%3D1%26oq%3Dfotografie%2Bjablo%25C5%2588%26sourceid%3Dtop%26thru%3D&resID=EplWs5w6sBXGiANH3RFamQ9okARXFpp2uTZj2rZGek&imgURL=http%3A//www.wallpaper.cz/primo/ir2/makro_kvetouci_jablon400x300.jpg&pageURL=http%3A//www.wallpaper.cz/priroda/flora/makro_kvetouci_jablon&imgX=400&imgY=300&imgSize=30&thURL=http%3A//media5.picsearch.com/is%3FEplWs5w6sBXGiANH3RFamQ9okARXFpp2uTZj2rZGek&thX=128&thY=96&qNoSite=fotografie%2Bjablo%C5%88&siteWWW=&sId=gdV3C8oWwPAWpWxSY00u

8. Opylování

<http://www.braunstein.cz/picture-241>

9. Opylování

http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20v%C4%8Dela%20na%20jabloni&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=1&ref=http%3A//www.obrazky.cz/%3Fq%3Dfotografie%2520jablo%25C5%2588%26fulltext%26from%3D19&resID=P1zTqchJ75heoMcKylwS2IPTzA6lJHcqfxyYIBkQuw&imgURL=http%3A//www.budu.cz/budu/galerie/images/5762_vcela_res2.jpg&pageURL=http%3A//www.budu.cz/budu/galerie/index.php%3Fzobraz_kategorii%3D%26sekce%3D%26subkategorie%3Dzobraz_foto%26detail%3D5762%26show_spec%3Dlastfoto%26spec%3D1110&imgX=740&imgY=686&imgSize=123&thURL=http%3A//media3.picsearch.com/is%3FP1zTqchJ75heoMcKylwS2IPTzA6lJHcqfxyYIBkQuw&thX=128&thY=118&qNoSite=fotografie%2Bv%C4%8Dela%2Bna%2Bjabloni&siteWWW=&sId=QzSvF0hiwRHlpWRJfbQY

10. Mošt

http://www.obrazky.cz/detail?q=mo%C5%A1t&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=6&ref=http%3A//www.obrazky.cz/%3Fq%3Dfotografie%2520jablo%25C5%2588%26fulltext&resID=vME_heRd_GqyO4xuAwHwTE1160PByJ0z5b5dDeu4SYc&imgURL=http%3A//www.dia-potraviny.cz/img/bio-mostv.jpg&pageURL=http%3A//www.dia-potraviny.cz/biomost.html&imgX=153&imgY=500&imgSize=36&thURL=http%3A//media4.picse

arch.com/is%3FvME_heRd_GqyO4xuAwHwTE1160PByJ0z5b5dDeu4SYc&thX=39&thY=128&qNoSite=mo% C5% A1t&siteWWW=&sId=QzSvF0hiwZgfpW0gJh7q

11. Koláč

http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20jable%C4%8Dn%C3%BD%20kompoty&offset=109&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=122&ref=http%3A//www.obrazky.cz/%3Fstep%3D20%26filter%3D1%26s%3D%26size%3Dany%26sId%3DQzSvF0hiwGk9zXS6nb4%26orientation%3D%26q%3Dfotografie%2Bjable%25C4%258Dn%25C3%25BD%2Bkompoty%26from%3D91&resID=lh7DWvb23Hak10eobgLZ6hokfYrc4hBtseWzXiy10cg&imgURL=http%3A//www.toprecepty.cz/fotky_nahled/0001/n_p1070182.jpg&pageURL=http%3A//www.toprecepty.cz/recept/9809jablecny_kolacsmarcipanem/&imgX=504&imgY=378&imgSize=154&thURL=http%3A//media2.picsearch.com/is%3F1h7DWvb23Hak10eobgLZ6hokfYrc4hBtseWzXiy10cg&thX=128&thY=96&qNoSite=fotografie%2Bjable%C4%8Dn%C3%BD%2Bkompoty&siteWWW=&sId=QzSvF0hiwj79z0XXHPA

12. Koláč mřížkový

<http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20jable%C4%8Dn%C3%BD%20kol%C3%A1%C4%8D&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=13&ref=http%3A//www.obrazky.cz/%3Fstep%3D20%26filter%3D1%26s%3D%26size%3Dany%26sId%3DQzSvF0hiwGk9zXS6nb4%26orientation%3D%26q%3Dfotografie%2Bjable%25C4%258Dn%25C3%25BD%2Bkompoty%26from%3D109&resID=3MuYpAU4dMveHQeRoDrgSut2Gw5T5Rnhtox9i69q4VA&imgURL=http%3A//www.vareni.cz/include/ir/recepty/19778/zdetc190xc190.jpg&pageURL=http%3A//recepty.vareni.cz/jablecnykolacsmandlemi/&imgX=190&imgY=190&imgSize=22&thURL=http%3A//media1.picsearch.com/is%3F3MuYpAU4dMveHQeRoDrgSut2Gw5T5Rnhtox9i69q4VA&thX=128&thY=128&qNoSite=fotografie%2Bjable%C4%8Dn%C3%BD%2Bkol%C3%A1%C4%8D&siteWWW=&sId=QzSvF0hiCS5d9zRfqs8f>

13. Jablečný čaj

http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20jable%C4%8Dn%C3%A9%20kompoty&offset=55&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=65&ref=http%3A//www.obrazky.cz/%3Fstep%3D20%26filter%3D1%26s%3D%26size%3Dany%26sId%3DQzSvF0hiw0lu9zXCxxtV%26orientation%3D%26q%3Dfotografie%2Bjable%25C4%258Dn%25C3%25A9%2Bkompoty%26from%3D37&resID=Y9kSyMQ38gxwdroh3w7RiVeDQYSG2SitqHizX5RROsM&imgURL=http%3A//www.vareni.cz/include/ir/mmm_obrazek/recept164128cc55568a35fe88abaf818d58ce2aa97c190xc190.jpg&pageURL=http%3A//recepty.vareni.cz/jablecnycaj/&imgX=190&imgY=190&imgSize=20&thURL=http%3A//media1.picsearch.com/is%3FY9kSyMQ38gxwdroh3w7RiVeDQYSG2SitqHizX5RROsM&thX=128&thY=128&qNoSite=fotografie%2Bjable%C4%8Dn%C3%A9%2Bkompoty&siteWWW=&sId=QzSvF0hiw1zv9z0YUQ2W

14. Jablečný kompot

http://www.obrazky.cz/detail?q=fotografie%20jable%C4%8Dn%C3%A9%20kompoty&offset=1&limit=20&bUrlPar=filter%3D1&resNum=2&ref=http%3A//www.obrazky.cz/%3Fstep%3D20%26filter%3D1%26s%3D%26size%3Dany%26sId%3DQzSvF0hiwAld9z0OnwNR%26orientation%3D%26q%3Dfotografie%2Bkompoty&resID=sdJfeVtwW5M2kRNiYTTCE87qFOsWvgsvBOjSeKAGqM&imgURL=http%3A//www.toprecepty.cz/fotky_miniatura/0006/m_p7129183.jpg&pageURL=http%3A//www.toprecepty.cz/recept/1722osvezujicijablecnykompot/&imgX=160&imgY=120&imgSize=18&thURL=http%3A//media4.picsearch.com/is%3FsdJfeVtwW5M2kRNiYTTCE87qFOsWvgsvBOjSeKAGqM&thX=128&thY=96&qNoSite=fotografie%2Bjable%C4%8Dn%C3%A9%2Bkompoty&siteWWW=&sId=QzSvF0hiwlq99zxV8Uun

15. Sušárna ovoce

foto vlastní zdroj

16. Líška s jablky
foto vlastní zdroj

17. Křížaly
foto vlastní zdroj

18., 19., 20. Letošní sklizeň
<http://www.farmasadky.cz/biojablka-samosber-bioovoce-jablka-prodej.aspx>

Autor textu: Martin Kunetka
(text upraven se souhlasem autora)